

Utlåtande 2008:11 RIII (Dnr 328-117/2008)

Volvo Ocean Race Stopover Stockholm 2009 Inriktningsbeslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Lämnad redovisning godkänns.
2. Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att uppmana Stockholms Hamn AB att fortsätta planeringen av evenemanget inom ramen för budgeterade medel och målsättningar.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Stockholms Hamn AB har fått i uppdrag av moderbolaget Stockholms Stadshus AB att för stadens räkning förhandla med Volvo Event Management UK Ltd (VEMUK) om att vara värd för Volvo Ocean Race Stopover i Stockholm i juni 2009. Uppdraget har innefattat att utreda förutsättningarna och åtaganden i ett genomförande.

Stockholms Hamn AB's styrelse fattade den 18 december 2007 beslut om att godkänna de av bolaget i ärendet redovisade förutsättningarna, åtaganden och förslag på avtal med VEMUK. Styrelsen beslöt vidare att hemställa till kommunfullmäktige att ge Stockholms Stadshus AB och Stockholms Hamn AB i uppdrag att fortsätta planeringen av evenemanget inom ramen för budgeterade medel och målsättningar. För genomförande fordras särskilt genomförandebeslut.

Beredning

Ärendet har initierats av Stockholms Hamn AB.

Mina synpunkter

Stadens övergripande inriktningsmål är att Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök. I egenskap av storstad har Stockholm en naturlig attraktionskraft. Staden är marknadsplats för handel med varor och tjänster, mötesplats för utbyte av kunskaper och idéer mellan människor och centrum för kultur och nöjen. För att intresset för Stockholm ska kunna hållas vid liv måste staden kontinuerligt utvecklas och marknadsföras. En viktig del i stadens utveckling och marknadsföring är att evenemang arrangeras i Stockholm. Evenemang bidrar till att upprätthålla och sprida bilden av Stockholm.

Efter det att Stockholms stad fått information om att Volvo Ocean Race planerade ett Stopover i Sverige i samband med tävlingen 2008/2009 har staden framfört sitt intresse att bli värd för evenemanget i juni 2009. Jag anser att förutsättningarna för ett lyckat genomförande är goda då Stockholm har en stor erfarenhet av att genomföra stora evenemang. Staden kan därtill erbjuda ett brett utbud av övernattningsmöjligheter jämte utmärkta kommunikationer. Stockholms Hamnar AB har genom sitt arrangemang av Tall Ships Races i juli 2007 visat gott prov på sin kompetens som arrangör och det är därför naturligt att hamnen tillsammans med moderbolaget ges huvudansvaret för detta projekts genomförande.

Volvo Ocean Race Stockholm Stopover 2009 planeras pågå i olika faser, etablering – genomförande - avetablering, under tiden från den 4 juni till 30 juni. Evenemanget med målgång och start jämte festiviteter på Skeppsbron och i Kungsträdgården planeras mellan den 13 till och med 25 juni.

Området kring Skeppsbron och Kungsträdgården planeras som platser för genomförandet. Stockholms Hamnars preliminära bedömning ger vid handen att Skeppsbrons kajtor räcker vilket innebär att Skeppsbrons gång- och bilvägar inte behöver tas i anspråk. En avstängning kan dock bli nödvändig under kortare tid i samband med målgång och prisutdelningar. I Kungsträdgården finns möjlighet att inrymma restauranger och artistuppträdanden.

Med erfarenheter från tidigare Whitbread Races och Volvo Ocean Races beräknas Stockholm Stopover besökas av cirka 500 000 personer. Av dessa uppskattas 150 000 vara turister. Det turismekonomiska inflödet till regionen med anledning av evenemanget beräknas till cirka 131 miljoner.

Statistik som redovisas av arrangören visar att Volvo Ocean Race är mycket välbevakat av internationell media. Exempelvis beräknas antalet TV-tittare runt om i världen till 1,8 miljarder. Marknadsföringseffekten av Stockholm och varumärket Stockholm – The Capital of Scandinavia förväntas därför att bli mycket omfattande både nationellt och internationellt. Evenemanget kommer därutöver att vara positivt för segelsporten i Stockholm och Sverige. En sport där vi genom åren har haft många framgångsrika idrottsutövare.

Den totala kostnaden för värdskapet beräknas till knappt 50 miljoner kronor. Jag delar Stockholms Hamnars uppfattning att det bör vara en målsättning i genomförandet att uppnå extern finansiering med ca hälften av de samlade kostnaderna. Detta kan dels ske genom sponsring, dels genom partnerskap- eller andra lösningar där näringslivet medverkar. Stadens kostnader för evenemanget kommer inte att belasta skattebetalarna eftersom finansiering sker med hjälp av avkastning från Stockholms Hamnar.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Avtalsförslag med VEMUK

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. inte godkänna lämnad redovisning
2. samt därutöver anför följande:

Vänsterpartiet är starkt skeptiskt till den stora kostnad Volvo Ocean Race Stopover i Stockholm 2009 innebär för Stockholms Hamn. Med argument som snarare hör hemma i Stockholm Visitors Board vill hamnstyrelsens ordförande Ulla Hamilton motivera varför Hamnen ska ta en kostnad på uppskattningsvis 50 miljoner kronor för evenemanget. Argumenten är att detta kommer att marknadsföra Stockholm som turiststad, inte för att befrämja stadens hamnnäring. Arrangemanget genererar minimala intäkter av hamnavgifter. Vinsten kan räknas hem i Stockholms näringsidkares fickor: restauranger, hotell, varuhus.

Hamnens vinst bör reserveras för hamninfrastruktur och koncernbidrag till stadens egna institutioner. I hamnen i Kapellskär behövs stora satsningar i förbättrade kajlägen inom kort, så vinsten därifrån beräknas bli något mindre under några år, och i Stockholms innerstad väntar bl.a. komplicerade och kostsamma arbeten med Strömkajen.

Volvo Ocean Race Stopover är ett i alla stycken kommersiellt projekt, och bör då också kunna bära sina egna kostnader. Detta till skillnad mot det mycket lovvärda arrangemanget Tall Ships Race, en stor framgång i Stockholm i somras, som bygger på många ideellt arbetande entusiasters bevarande av traditionella segelfartyg och som arbetar med att föra kunskapen att vårda och segla fartygen, ett levande kulturarv under segel. Gärna Volvo Ocean Race Stopover till Stockholm, men låt det inte låta det drabba stadens hamn med stora kostnader.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Lämnad redovisning godkänns.
2. Stockholms Stadshus AB ges i uppdrag att uppmana Stockholms Hamn AB att fortsätta planeringen av evenemanget inom ramen för budgeterade medel och målsättningar.

Stockholm den 23 januari 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
KRISTINA AXÉN OLIN

Ulla Hamilton

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. kostnaderna för arrangemanget, sammanlagt 49,8 mkr, till större del täcks av Stockholms stad, annat dotterbolag eller Stockholms stadshus AB
2. extern finansiering söks aktivt för minst 50 % av kostnaderna
3. Stockholms Hamnar AB endast ansvarar för de delar som har direkt anknytning till hamnverksamheten
4. därutöver anföra :

Detta evenemangs intäkter faller till största delen inom andra delar än hamnverksamheten. Det är intressant med olika sjöanknutna evenemang i Stockholm men det är inte en kärnuppgift för Stockholms Hamnar AB att vara evenemangsentreprenör. Om arrangemanget kommer till stånd ska Stockholms Hamnar AB ta en aktiv del men huvudansvaret bör ligga på annan part inom Stockholms stad, förslagsvis Stockholm Visitors Board AB.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Stockholms Hamnar AB har fått i uppdrag av moderbolaget Stockholms Stadshus AB att för stadens räkning förhandla med Volvo Event Management UK Ltd (VEMUK) om att vara värd för Volvo Ocean Race Stopover i Stockholm i juni 2009. Uppdraget har innefattat att utreda förutsättningarna och åtaganden i ett genomförande. Stockholms Hamnars styrelse fattade den 18 december 2007 beslut om att godkänna de av bolaget i ärendet redovisade förutsättningarna, åtaganden och förslag på avtal med VEMUK. Styrelsen beslöt vidare att hemställa till kommunfullmäktige att ge Stockholms Stadshus AB och Stockholms Hamn AB i uppdrag att fortsätta planeringen av evenemanget inom ramen för budgeterade medel och målsättningar. För genomförande fordras särskilt genomförandebeslut.

BEREDNING

Ärendet har initierats av Stockholms Hamn AB.

Styrelsen för Stockholms Hamn AB

Styrelsen för Stockholms Hamn AB beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2007 hemställa att kommunfullmäktige godkänner lämnad redovisning och ger i uppdrag åt Stockholms Stadshus AB och Stockholms Hamn AB att fortsätta planeringen av evenemanget inom ramen för budgeterade medel och målsättningar. För genomförande fordras särskilt genomförandebeslut i kommunfullmäktige.

Reservation anfördes av ledamoten Viviann Gunnarsson (mp) till förmån för eget yrkande, *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Anders Djerf (v), *bilaga 1*.

Stockholms Hamnar AB bolagslednings utlåtande daterat den 6 december 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Efter det att Stockholms stad fått information om att Volvo Ocean Race planerade ett Stopover i Sverige i samband med tävlingen 2008/2009 har Staden framfört sitt intresse att bli värd för evenemanget i juni 2009.

Mellan åren 1974 och 1998 arrangerades tävlingen under namnet Whitbread Round the World Race. 2001 tog Volvo över ägandeskapet och ledningen av evenemanget och sedan dess har ytterligare två tävlingar genomförts. Den senaste avslutades i Göteborg 2006.

Volvo Ocean Race Stockholm Stopover 2009 planeras pågå i olika faser, etablering – genomförande - avetablering, under tiden från den 4 juni till 30:e juni. Evenemanget med målgång och start jämte festiviteter på Skeppsbron och i Kungsträdgården planeras mellan den 13:e till och med 25:e juni.

Området kring Skeppsbron och Kungsträdgården planeras som platser för genomförandet. För syndikatens behov av teknisk yta behövs ca 6 500 kvm (varav i vatten 3 200, master 1 400 och ytor för torrsättning 2 100). För tävlingsbyn, som utgörs av ytor för utställningar och gästfrihet behövs ca 6 800 kvm. Till detta kommer ytor för scen, restauration, försäljning och publika gångytor jämte bekvämligheter. Enligt preliminära bedömningar räcker Skeppsbrons kajytor vilket innebär att Skeppsbrons gång- och bilvägar inte behöver tas i anspråk. Avstängning av dessa kan bli nödvändig under kortare tid i samband med målgång och prisutdelningar.

Totala kostnaden för Stadens värdskap är preliminärt beräknat till 49,8 Msek. Stockholms Hamnar, som operativt ansvarig, avser begära från moderbolaget Stockholms Stadshus AB att avkastningskravet reduceras med motsvarande belopp. En målsättning i genomförandet är att uppnå extern finansiering med ca hälften av de samlade kostnaderna.

Med erfarenheter från tidigare Whitbread Races och Volvo Ocean Races beräknas Stockholm stopover besökas av cirka 500 000 personer. Av dessa uppskattas 150 000 vara inresta till Stockholm vilket i sin tur beräknas generera intäkter till staden i form av hotellnätter m.m. med ca 130 miljoner kr.

Mot bakgrund av redovisade siffror från Volvo Ocean Race 2005-06 avseende massmedia beräknas marknadsföringseffekten av Stockholm och varumärket Stockholm – The Capital of Scandinavia kunna bli mycket omfattande både nationellt och internationellt.

Volvo Ocean Race Stockholm Stopover 2009, inriktningsbeslut

Stockholms Hamnar har av moderbolaget Stockholms Stadshus AB fått uppdraget att för Stadens räkning förhandla med Volvo Event Management UK Ltd (VEMUK) om att vara värd för Volvo Ocean Race stopover i Stockholm juni 2009. Uppdraget har innefattat att utreda förutsättningarna och åtaganden i ett genomförande. Nedan finns redovisat förutsättningar och åtaganden jämte i bilaga förslag på avtal med VEMUK.

Volvo Ocean Race Stockholm Stopover 2009

Bakgrund

1974 blev startåret för första jorden runt seglingen. Då och fram till och med 1998 gick tävlingen under namnet Whitbread Round the World Race. 2001 tog Volvo över ägandeskapet och ledningen av evenemanget och sedan dess har ytterligare två tävlingar genomförts. Den senaste avslutades i Göteborg 2006.

Efter det att Stockholms stad fått information om att Volvo Ocean Race planerade ett Stopover i Sverige i samband med tävlingen 2008/2009 har Staden framfört sitt intresse att bli värd för evenemanget i juni 2009. Det nära samarbetet med Ericsson och det faktum att Ericsson deltar i tävlingen gör evenemanget än mer intressant för Stockholms stad.

Stockholm har en stor erfarenhet av att genomföra stora evenemang, kan nås från alla delar av världen samtidigt erbjuda ett brett utbud av övernattningsmöjligheter jämte utmärkta kommunikationer.

Stadens övergripande inriktningsmål är att Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök.

Stockholm har som storstad en naturlig attraktionskraft. Staden är marknadsplats för handel med varor och tjänster, mötesplats för utbyte av kunskaper och idéer mellan människor och centrum för kultur och nöjen. För att intresset för Stockholm ska kunna hållas vid liv måste staden kontinuerligt utvecklas och marknadsföras.

En viktig del i stadens utveckling och marknadsföring är att evenemang arrangeras i Stockholm. Evenemang bidrar till att upprätthålla och sprida bilden av Stockholm.

Evenemanget

Stockholms Hamnar har från moderbolaget Stockholms Stadshus AB fått uppdraget att förhandla med Volvo Event Management UK Ltd (VEMUK) och utreda förutsättningarna och åtaganden för att genomföra evenemanget i Stockholm. Arbetet har utgått ifrån ett förslag till avtal innehållande stadens rättigheter och åtaganden varvid följande kan sammanfattas enligt nedan.

Tidpunkt

Enligt nedanstående tidsplan är Volvo Ocean Race Stockholm Stopover 2009 planerad att pågå i olika faser, etablering – genomförande - avetablering, under tiden från den 4 juni till 30:de juni. Evenemanget med målgång och start jämte festiviteter på Skeppsbron och i Kungsträdgården planeras mellan den 13:de till och med 25:e juni.

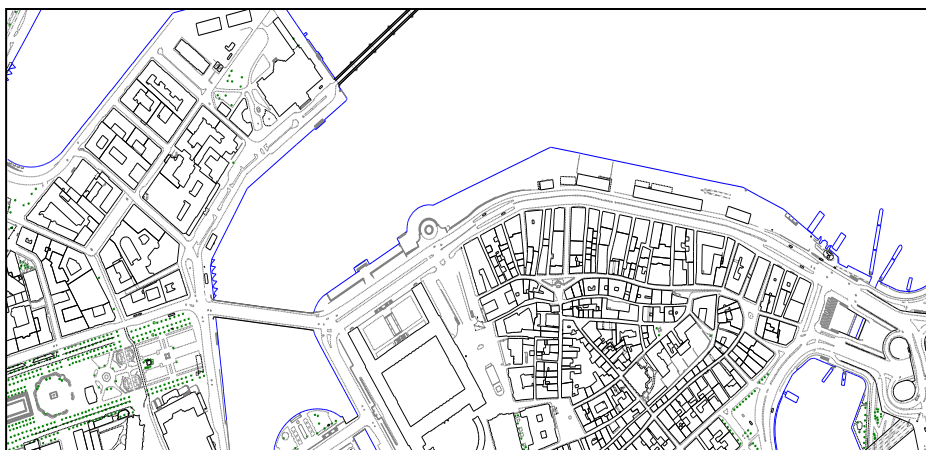
Preliminär tidsplan	To	Fr	Lö	Sö	Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö	Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö	Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö	Må	Ti
Juni 2009	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Eventperiod																											
Målgång / start																											
In port race																											
Pris cermoni																											
Pro am sail																											
Kontor																											
Media center																											
Yacht service ytor																											
Segelmätning																											
Kran																											
Hotell																											
Tävlingsby																											

Plats för genomförande och behov av ytor

Området kring Skeppsbron och Kungsträdgården planeras som platser för genomförandet och med sitt unika läge ge besökare upplevelsen av Stockholm som välhållt, rent och säkert

För syndikatens behov av teknisk yta behövs ca 6 500 kvm (varav i vatten 3 200, master 1 400 och ytor för torrsättning 2 100). För tävlingsbyn, som utgörs av ytor för

utställningar och gästfrihet behövs ca 6 800 kvm. Till detta kommer ytor för scen, restauration, försäljning och publika gångytor jämte bekvämligheter. Enligt preliminära bedömningar räcker Skeppsbrons kajytor vilket innebär att Skeppsbrons gång- och bilvägar inte behöver tas i anspråk. Dock kan en avstängning bli nödvändig under kortare tid i samband med målgång och prisutdelningar för att skapa större tillgänglighet och gångytor. Vidare har även Kungsträdgården preliminärt bokats för att inrymma delar av evenemangets publika delar med restauration och artistuppträdanden.

Kostnad för genomförandet

Som värdstad följer åtaganden enligt bifogat avtalsförslag. Nedan följer en uppställning i sammandrag:

Hotell, media center och kontor	1 650
Tävlingsbyn, hamnfaciliteter, byggande på kaj	8 525
Marknadsföring internationellt och nationellt, reklam och press	14 000
Program för besökare, publika faciliteter	7 500
Prisceremoni i Stadshuset	1 550
Volontärer	1 200
Tävlingsledning	2 500
Egen projektadministration	8 350
Oförutsett 10 %	<u>4 525</u>
	49 800

Intäkter

Evenemangets karaktär med lång planeringstid och framförhållning samt omfattning kommer att skapa ett stort intresse både internationellt och nationellt. Många entusiastiska besökare, massmedial bevakning jämte internationell anknytning gör evenemanget attraktivt för sponsorer. Storleken och i vilken form är svårt att uppskatta.

En målsättning i genomförandet bör vara att uppnå extern finansiering med ca hälften av de samlade kostnaderna. Detta kan dels ske genom sponsring dels genom part-

nerskap- eller andra lösningar där näringslivet medverkar För att säkerställa en hög ambitionsnivå och en hög grad av externfinansiering kommer det att erfordras extern expertis inom detta område.

Med erfarenheter från tidigare Whitbread Races och Volvo Ocean Races beräknas Stockholm stopover besökas av cirka 500 000 personer. Av dessa uppskattas 150 000 vara inresta till Stockholm

Finansiering

Totala kostnaden för Stadens värdskap är preliminärt beräknat till 49,8 Msek. Av detta belopp avser 11,6 Msek 2008 och resterande 38,2 Msek 2009. Stockholms Hamnar, som operativt ansvarig, avser begära från moderbolaget Stockholms Stads- hus AB att avkastningskravet reduceras med motsvarande belopp för respektive år. Intäkter från sponsring alternativt partnerskap reducerar beloppen i motsvarande grad.

Målsättning

Mot bakgrund av tidigare genomförda evenemang beräknas evenemanget Volvo Ocean Race besökas av cirka 500 000 personer i Stockholm och av dessa uppskattas 150 000 vara turister dvs permanent boende utanför Stockholms län som besöker Stockholm primärt med anledning av evenemanget. Det turismekonomiska inflödet till regionen med anledning av evenemanget beräknas av den anledningen till cirka 131 miljoner.

Mot bakgrund av siffrorna redovisat nedan från Volvo Ocean Race 2005-06 avse- ende massmedia måste marknadsföringseffekten av Stockholm och varumärket Stockholm – The Capital of Scandinavia beskrivas som mycket omfattande både nationellt och internationellt.

Television	tävlingen sågs ackumulerat av 1,8 Mdr tittare globalt
Internet	3,5 miljoner unika besökare på VOR hemsida
Mobil	4 miljoner nerladdningar av spel, video och tävlingsnyheter
Press	2 000 ackrediterade representanter från media och 17 500 artiklar
Radio	4 000 timmar radioproduktion och beräknat 1 Mdr lyssnare

Stadens evenemangspolicy

I stadens evenemangspolicy stipuleras att staden kan ta på sig rollen som arrangör under vissa förutsättningar. Staden ska dock försäkra sig om inflytande, insyn och kontroll över evenemang där staden tar ett ekonomiskt huvudansvar och därmed står för den ekonomiska risken. Garantier för andra intressenters medverkan ska inhämtas på ett tidigt stadium och det ska alltid tydligt framgå vilken instans i staden som är ansvarig för evenemanget. Vidare redogörs för kriterier varvid ett ekonomiskt enga- gemang kan övervägas samt den bild evenemanget ska förmedla av Stockholm.

Samtliga kriterier som redovisas i stadens evenemangspolicy uppfylls mycket väl. Likaså den bild av Stockholm som evenemanget ska förmedla.

Förslag

Med hänvisning ovanstående redovisningen och bilagor föreslås att Stockholms Hamn

ABs styrelse föreslås hemställa att kommunfullmäktige godkänner lämnad redovisning och ger i uppdrag åt Stockholms Stadshus AB och Stockholms Hamn AB att fortsätta planeringen av evenemanget inom ramen för budgeterade medel och målsättningar. För genomförande fordras särskilt genomförandebeslut i kommunfullmäktige.

RESERVATIONER M.M.

Styrelsen för Stockholms Hamnar AB

Reservation anfördes av ledamoten Viviann Gunnarsson (mp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

- 1 Kostnaderna för arrangemanget, sammanlagt 49,8 mkr till större del täcks av Stockholms stad, annat dotterbolag eller Stockholms stadshus AB
- 2 Extern finansiering söks aktivt för minst 50 % av kostnaderna
- 3 Stockholms Hamnar AB endast ansvarar för sådan delar som har direkt anknytning till hamnverksamheten
- 4 därutöver anföras

Detta evenemangs intäkter faller till största delen inom andra delar än hamnverksamheten. Det är intressant med olika sjöanknutna evenemang i Stockholm men det är inte en kärnuppgift för Stockholms Hamnar AB att bli evenemangsentreprenör. Det är bra om arrangemanget kommer till stånd att Stockholms Hamnar tar en aktiv del men huvudansvaret bör ligga på annan part inom Stockholms stad, förslagsvis Stockholm Visitor Board.

Reservation anfördes av ledamoten Anders Djerf (v) enligt följande.

Enligt förslaget skulle ett engagemang i Volvo Ocean Race i Stockholm 2009 innebära en stor kostnad för Stockholms Hamn. De anförda argumenten för engagemanget hör snarare hemma i Stockholms turistindustri och besöksnäring än i Stockholms Hamn. Den uppgivna kostnaden för Hamnen uppskattas till 50 miljoner kronor (kanske delfinansierat med 17 miljoner i sponsring = extern finansiering). Arrangemanget genererar minimala intäkter av hamnavgifter, vinsten kan räknas hem i Stockholms näringsidkares fickor: restauranger, hotell, varuhus.

- Hamnens vinst bör reserveras för hamninfrastruktur och i det fall koncernbidrag lämnas, till stadens egna institutioner, i huvudsak Stockholms Stadsteater via Stadshus AB som hittills.
- Bl.a. i hamnen i Kapellskär behövs stora satsningar i förbättrade kajlägen inom kort och ett vattenreningsverk byggs där, vinsten från Kapellskärs hamn AB beräknas därav bli något mindre under några år, och i Stockholms innerstad väntar bl.a. komplicerade och kostsamma arbeten med Strömkajen.
- Självklart ska hamnen kunna erbjuda kajer och vatten för olika arrangemang, men varför ska hamnen också stå för kostnaderna?
- Volvo Ocean Race är ett i alla stycken mycket kommersiellt projekt, och bör då också kunna bära sina egna kostnader.
- Detta till skillnad mot det mycket lovvärda arrangemanget Tall Ships Races, en stor framgång i Stockholm i somras, som bygger på många ideellt arbetande entusiasters bevarande av traditionella segelfartyg och med att föra kunskapen att vårda och segla fartygen vidare till kommande generationer, ett levande kulturarv under segel.

Dessutom den viktiga ungdomssatsningen: I Tall Ships Races ska minst hälften i varje fartygs besättning vara max. 25 år gamla, det sociala umgänget är jätteviktigt, och utbyte sker mellan besättningarna vissa etapper. Gärna Volvo Ocean Races till Stockholm, men låt det inte låt inte det drabba stadens hamn med stora kostnader.